

SLOVENEČ

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu " 40

Gene inseratom:
Enostolna petlinjska vrsta mali
oglas po Din. 1 — in Din. 1-50,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 —, poslana itd.
po Din. 3 —.
Pri večjem naročilu popust.
Izbija vsak dan izvenredni
ponedeljki in dneva po praz-
nika ob 5. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nerankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev 7563, praška in dunaj 24.797.

Nauk.

Državni prevrat v Bolgariji ne pome-
nja morebiti za našo državo neposredne
in bližnje nevarnosti, je pa delo Jugosla-
viji neprijaznih meščanskih nacionalistič-
nih strank. Nemško in mažarsko časopisje
svojega zadoščenja nad bolgarsko revolu-
cijo nič ne prikriva, ker je mnenja, da po-
menja restavracijo starega režima. Če se
uresničijo domneve, da Anglija in Italija
na razvoj dogodkov v Bolgariji gledata s
prijaznim očesom, potem je nervoznost, ki
se je ob bolgarskem prevratu naših vodil-
nih krogov polastila, celo razumljiva.

Za enkrat se ne more izreči nobena
gotova sodba, v kakšni zvezi je bolgarska
meščanska revolucija z drugimi pojavi me-
narodne politike v zadnjem času in je li
sploh z njimi v zvezi. Vendar pa ne more
biti čisto slučajno, če se istočasno množijo
vse okrog nas pojavi, kateri vzbujajo dosti
upravičeno domnevo, da imamo v me-
narodni politiki opraviti zadnje čase z ne-
kim nam zelo neprijaznim tokom.

Mussolini je v istem času, ko se po-
gaja z Jugoslavijo o Reki, v Benetkah v
javnem govoru pozival Italijane k odre-
šitvi vojski na drugi obali Adrije. Četudi
so te napram nam skrajno sovražne be-
sedne bile izgovorjene z bolj demagoškim
namenom, da se Mussolinijev prestol v
Italiji utrdi, pričajo vendar o skrajni brez-
obzirnosti, s katero si upajo danes laški
državniški netiti nam sovražne instinkte
med italijanskim ljudstvom. O čustvih
mažarskega režima napram naši državi ni
treba izgubljati veliko besedi, razen če
spomnimo na to, da si mažarski vladarji
čim bolj temnanj nalagajo potrebno zadržnost
in obzirnost napram nam, čimbolj se čutijo
gotove italijanskih simpatij in se ponašajo
z blagohotnim pokroviteljstvom angle-
ških krogov. Pa tudi Rumunija in Grčija,
ki ju na nas vežejo zelo veliki interesi, ne
kažeta do naše države tistega pristranskega
odnosa, ki bi ga od njiju smeli pričakovati;
solusko pristaniško vprašanje n. pr. se
ne premakne z mrtve točke. Prijateljstvo
poljske republike do nas je tem pristranej-
še, čim bolj realnih obveznosti nalaga
obema strankama, in češkoslovaška si v
nekaterih vprašanjih, ki nas zelo zanimajo,
nalaga izvestno rezervo, tako n. pr. zdaj
ob bolgarskem prevratu. Mi se moremo
sicer z vso gotovostjo zanesti na Francijo,
toda tudi ta reč je odvisna od notranje-
političnega položaja v Franciji, ki bi se
mogel prihodnje leto ob volitvah v fran-
cosko zbornico zelo preokreniti. Z eno
besedo, nimamo ravno preveč odkrito-
srčnih prijateljev, sovražnikov pa več kot
zadosti. Odkar ni več carske Rusije in ni-
smo po precejšnji krivdi Pašičeve diplo-
macije umeli najti pravega odnošaja na-
pram porevolucijski Rusiji, nimamo tudi
več zasloble ob tej največji slovanski dr-
žavi. Tudi nova Turčija je faktor, ki ne
vemo, kam bi ga uvrstili v svojo zunanje-
politično bilanco.

Nočemo se pečati z vprašanjem, ko-
liko je tega kriva naša skoro čisto brez-
kontrolna diplomacija, ki je po ogromni
večini iz Pašičeve šole, in mislimo, da je
edino zasluga našega ministra za zunanje
zadeve, ako zunanje-politični položaj za
Jugoslavijo ni še slabši, nego je. Zunanja
politika vsake države pa je le izraz smer-
nic, ki vodijo režim tudi v notranje-
političnem oziru, in kriva pota, ki jo
hodi notranja politika naše vlade, imajo
tudi svoj zunanje-politični efekt. V tem
tiči jedro vsega vprašanja.

Ugled naše države v zunanjem svetu
pada, čimbolj se akcentuira pri nas ljud-
stvu usiljeni centralizem in raste nezado-
voljnost z režimom. Prestiž Jugoslavije je
začel ginevati z uzakonjenjem vidovdanske
ustave, ki znači kršitev danih besed na
Krfu in v Ženevi. Kaj naj si n. pr. angleška
javnost misli o državi, koje ministrski
predsednik izjavlja, da ni nikoli resno mi-
slil izpolnjevati tistih obveznosti, ki so bile
s predstavitelji Narodnega Vijeća dogovor-
jene, ko so se polagali temelji Jugoslavije?
Kaj naj si Evropa misli, če bere, kakšne
hude obtožbe meče na Nikola Pašiča bivši
minister za zunanje zadeve dr. Trumbić?
Kakšno sodbo naj si ustvari o nas velike

in male sile, ako naš ministrski predsednik
vsem Slovincem in Hrvatom očita »avstri-
jakantske tradicije« in tako skuša velik del
prebivalstva naslikati kot nezanesljiv zato,
ker zahteva samoupravo in enakopravnost
ter se hoče uveljaviti pri vodstvu državnih
poslov, ki se nahajajo danes v rokah ene
same klike? Kako ne bi se omajalo zaupa-
nje v solidnost države, če sam Nikola Pašić
s svojim velesrbskim konceptom podira to-
melje, na katerih se je bila sporazumno
med tremi plemeni zgradila? Ali se ne pra-
vi usodo naše države izigrati v roke na-
šim nasprotnikom, ako se celó iz vplivnih
vladnih krogov čuje mnenje, da naj se dr-
žava raje raztrga kakor da bi se ugodilo
upravičenim ustavnim zahtevam Hrvatov
in Slovencev?

Zadnji čas je, da se vladajoči belgraj-
ski krogi spametujejo. Dogodki na Bolgar-
skem kot izraz zlasti srbskemu delu naše
države sovražnega razpoloženja bolgarskih

šovinistov so zadosti glasen opomin, česa
bi se imela »Velika Srbija« nadejati, ako
bi se uresničil blazni načrt velesrbskih šo-
vinistov, ki smatrajo Hrvate in Slovence
za quantité negligible, ki je samo »balast«
za Pašičeve prijatelje in ovira njegovemu
centralizmu. Ali ne bodo odgovorni, trezni
in pametni ljudje v Belgradu vsaj zdaj uvi-
deli, da je neobhodni pogoj za solidnost
naše države zadovoljnost njenih
narodov in da je brez te tudi srečna
bodočnost in napredek srbskega naroda
ogrožen? Ali ne bodo vendar enkrat vele-
srbski zamisel države definitivno pokopali
in se odkritosrčno oklenili resnične ju-
goslovanske državne ideje, ki je edina
zmožna osigurati mirni razvoj in lepšo bo-
dočnost Srbov, Hrvatov, Slovencev in Bol-
garov, pacificirati Balkan in imponirati
Evropi ter nam pridobiti prijateljstvo pri
enih, rešpekt pri drugih?
Ali bodo ali ne bodo?

Bolgarska revolucija podpirana od Italije in Mažarske.

MANIFESTACIJE PRED ITALIJANSKIM POSLANIŠTVOM. — STAMBOLJSKIJEVA
PROTIREVOLUCIJA V TEKU. — NAČRT STAMBOLJSKEGA. — POMANJKANJE
HRANE V SOFIJI.

Belgrad, 13. junija. (Izv.) Danes je po-
teklet peti dan revolucije v Bolgariji in peti
dan, odkar tam traja anarhija. Dasitudi dan-
es ni nobenih točnih vesti, je vendar splo-
šna slika o položaju nekoliko jasnejša. So-
deč po razpoloženju v Sofiji se vidi, da je
bila akcija uprizorjena s pomočjo izvestnih
držav, v prvi vrsti Mažarske in Italije. Po-
trjuje se, da je Mažarska spremljala revolu-
cijo v Bolgariji z istočasno tajno mobilizaci-
jo svojih čet, naperjeno proti naši državi,
Italija pa je po naših informacijah dovajala
preko Albanije in Južne Macedonije mu-
nicijo za »makedonstvujušče« in jih podpi-
rala tudi z denarjem ter diplomatskim potem.
Dokaz za to je sledeči:

Dočim so v Sofiji vsa inozemska posla-
ništva zastražena od vojske in se ne do-
pušča korespondenca poslanikov, se vrše
pred italijanskim poslaštvo manifestaci-
je revolucionarjev, a italijanski poslanik
dela obiske novi vladi. Tudi Nemčija ni
nedolžna. Potrjuje se namreč vest, da je
Radoslavov odpotoval iz Nemčije v
Bolgarijo. Po današnjih vesteh se vsa se-
verna Bolgarija nahaja v rokah Stambolj-
skega, kmetje napredujejo v smeri proti
Sofiji.

Belgrad, 13. junija. (Izv.) Tukajšnji
belgrajski odpravnik poslov bolgarskega
poslaštva Ljudskanov je dobil brzojavko
od bolgarskega poslanika v Pragi Das-
kalova, da je ta dobil zvezo s Stambu-
lijskim preko Ruščuka, Stamboljski se na-
haja na severu Bolgarije na čelu kmečkih
čet in sporoča, da je borba za osvobodjenje
Sofije že v teku.

Belgrad, 13. jun. (Izv.) Kljub največ-

jim naporom revolucionarna vlada še ni
ujela Stamboljskega, ki se na čelu svojih
čet približuje Sofiji. Po najnovejših vesteh
se je borba že začela in so kmetje na več
mestih porazili vladne čete, a končni re-
zultat se še ne more predvideti. Gotovo pa
je, da Stamboljski ne bo odnehal, in da bo
vladala še dolgo anarhija. Stamboljski je
preko svojega poslanika v Pragi obvestil
vsa bolgarska poslaštva v inozemstvu, da
je sedanja vlada nezakonita in da se zato
ne smejo njej pokoravati. Daskalov je
po sklepu zemljoradniške stranke namest-
nik Stamboljskega in se bo smatral za še-
fa zakonite vlade, ako bi Stamboljski
padel.

Belgrad, 13. junija. (Izv.) V Radomiru,
Perniku, Rdečem bregu ter pri Gornji in
Dolnji Dugnici so se včeraj kmetске vojske
spoprijele z vladnimi četami. Vlada je odpo-
slala proti Plevni pehotne in topniške pol-
ke, katerim so se oboroženi kmetje posta-
vili v bran. Kmetje poskušajo ustavljati tu-
di vlake, tako da se n. pr. v mestu Oršano-
vu ni izvedelo ničesar o revoluciji. Ko se je
pa v njej izvedelo, so se kmetje oborožili.
Iz Vitoš-planine se čuje prasketanje pušk
in gromenje topov.

Belgrad, 13. junija. (Izv.) Ker je cela
Sofija obkoljena, vlada v mestu pomanjka-
nje živil. Trgi so prazni in se posebno čuti
pomanjkanje kruha. Vlada je pozvala velike
trgovce, naj dajo na razpolago svoje zaloge.
Dokler se ne izvrši koncentracija čet Stam-
boljskega, se bo Sofija gospodarsko bloki-
rala. Minister Jurij Damjanov, ki je pobeg-
nil, organizira v vaseh ljudski upor in pri-
pravlja pohod na Sofijo.

Poročila revolucionarne bolgarske vlade.

NOVA VLADA ZAGOTAVLJA VSESTRANSKO KOREKTNOST. — MIR V BOL-
GARIJI

Sofija, 13. junija. (Izv.) Bolgarska tele-
grafska agencija javlja: Izpremembra vlade
v Bolgariji je posledica nezadovoljstva ce-
leokupnega prebivalstva z režimom nasilja,
ki je vse državljanske pravice uničil. Nova
vlada je izraz volje večine bolgarskega na-
roda, izvzemši komuniste. Na zunaj zastop-
a nova bolgarska vlada načelo prijateljs-
tva z vsemi, zlasti s sosednimi državami,
in se bo vestno držala mirovnih pogodb,
zlasti one, ki je bila sklenjena v Neuillyju.
Vlada se bo skrbno izogibala vsega, kar bi
utegnilo motiti mir na Balkanu. Na znotraj
si bo nova vlada prizadevala dati narodu
mir in vzpostaviti ono razpoloženje, ki bo
edino omogočilo narodu popoln razmah
njegovih delovnih sil.

Sofija, 13. junija. (Izv.) Novi bolgarski
minister zunanjih zadev Kalo v je izjavil
zastopnikom tiska, da je prepričan, da mo-
ra Bolgarija kreniti na pot lojalnega sode-
lovanja s svojimi sosedi za gospodarsko
obnovo države. Samo tako si bo mogla

Bolgarija priboriti njej pripadajoče mesto
med kulturnimi narodi kot članica Dru-
štva narodov.

Sofija, 13. junija. (Izv.) Minister za zu-
nanje zadeve Kalo v izjavlja: Zadnje ve-
sti iz cele dežele potrjujejo, da povsod
vlada popoln red in mir. Posamezni po-
skusi odpora s strani pristašev Stambolj-
skega so bili brez težav udušeni. Železni-
ški in brzojavni promet je v polnem obsegu
vpostavljen.

Sofija, 13. junija. (Izv.) Bolgarska
telegrafska agencija javlja, da vse prebi-
valstvo v Bolgariji z ogromnim navduše-
njem pozdravlja padeč kabineta Stambo-
lijskega.

DEMANTI NOVE BOLGARSKE VLADE.

Sofija, 13. junija. (Izv.) Bolgarska tele-
grafska agencija je pooblaščenca zanikati
vse iz Belgrada izvirajoče vesti, da je vod-
ja komitašev Aleksandrov duša vstaje v

Bolgariji. Med akcijo »makedonstvujušči«
in med revolucionarji ni nobene zveze.

RAZPUST NARODNEGA SOBRANJA.

Sofija, 13. jun. (Izv.) Car Boris je pod-
pisal ukaz, s katerim se razpušča narodno
sobranje.

PRINC CIRIL NA POTU.

Sofija, 13. jun. (Izv.) Najmlajši sin biv-
šega carja Ferdinanda, Ciril, se nahaja z
Radoslavovom na potu v Sofijo.

BAKALOV UJET.

Sofija, 13. jun. (Izv.) Bivši minister
Bakalov, ki je pobegnil, je ujet in prepe-
ljan v ječo.

PROTEST KOMUNISTOV.

Sofija, 13. jun. (Izv.) »Rabotni Vest-
nik«, glasilo komunistov, protestira, da se
hoče uvesti vojna diktatura in poziva de-
lavstvo na obrambo delavskih pravic. No-
va vlada je odstavila vse uradnike prejšnje
vlade in jih deloma nadomestila z oficirji.

Demarša Male antante.

Belgrad, 13. junija. (Izv.) Danes se je
vršila seja ministrskega sveta, ki se je bavi-
l izključno s položajem v Bolgariji. Seji so
prisostvovali vsi ministri razun fin. ministra
Stojadinovića, ki je v skupščini poslušal kri-
tiko zakona o naknadnih kreditih. Na seji,
ki je trajala 2 uri, je poročal dr. Ninčić po
svojih informacijah o položaju v Bolgariji.
Sedaj sta tam dve vladi, ki druga drugo ne-
girata. Stamboljski je živ in oborožuje
kmečke mase. On je v stiku z Daskalovom
in je ukazal svojim poslanikom, da nove
vlade ne priznajo. Na seji se je govorilo tudi
o tem, kakšno akcijo naj naša vlada začne.
V tem pogledu se je ugotovilo soglasje Male
antante, kolikor se tiče stališča napram re-
volucionarni bolgarski vladi. Čehoslovaški
poslanik Šeba je izjavil, da je Čehoslovaška
popolnoma solidarna z našo vlado, kar se
tiče nameravane demarše. Ta demarša ne
bo ločena, ampak skupna in sicer bodo dr-
žave Male antante v najkrajšem času pred-
ložile protestno noto pri velikih državah, a
ne v Sofiji, ker bi se s takim činom revolu-
cionarna vlada priznala.

STOTISOČ KMETOV PRED SOFIJO.

Pariz, 13. junija. (Izv.) »Agence Ha-
vas« poroča iz krogov tukajšnjega bolgar-
skega poslaštva, da odpor organiziranih
kmetov proti revolucionarjem v Bolgariji
narašča. Nad 100 tisoč dobro oboroženih
kmetov je obkolilo Sofijo in se pripravila
na odločilen naskok.

Angleški reparacijski nasvet.

Pariz, 13. junija. (Izv.) »Echo de Paris«
poroča, da Angleška vlada išče izhoda iz
reparacijske krize s tem, da skuša Nemčijo
pregovoriti, naj ustavi pasivni odpor v Po-
ruhrju. Francija pa naj nemške reparacij-
ske predloge vzame resno v pretes. Voja-
ška zasedba Poruhrja naj se izpremeni v in-
dustrijalno zasedbo. Trgovski krogi zago-
varjajo načrt, da se reparacijsko vprašanje
reši potom internavionalne razsodbe.

FRANCOSKI UKREPI V PORUHRJU.

Mainz, 13. junija. (Izv.) Vojno so-
dišče je obsodilo nekega inženierja baden-
skih anilinskih tvornic zaradi sabotaže na
smrt. Pri njem so našli tudi eksplozivne
snovi. Inženier je svojo krivdo priznal.

Recklinghausen, 13. jun. (Izv.) Fran-
cozi so obustavili zaradi napadov na fran-
coske patrulje vsak nočni promet. Vsi lo-
kali morajo biti ob 8. uri zvečer zaprti.
Promet z Nemčijo je prepovedan. Načelni-
ka kriminalne policije so zaprli.

Odločnost Belgije proti Nemčiji

Bruselj, 13. jun. (Izv.) Minister Jaspas
je izjavil, da mora Nemčija na vsak način
plačati, kar je dolžna in da ji tudi novi me-
morandum ne bo pomagal izogniti se pre-
vzetim obveznostim.

PRED PORAVNAVO

RUSKO-ANGLEŠKEGA SPORA.

London, 13. junija. (Izv.) Angleški od-
govor na zadnje rusko noto bo odposlan te
dni. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo
možno vsa nesoglasja poravnati.

Carina za Poruhrje.

Koblencz, 13. junija. (Izv.) Medzavezniški vhovni komisar za zasedeno ozemlje je v soglasju s sklepi zadnje konference v Bruslju določil, da je treba pačati carino za vse iz Nemčije v zasedeno ozemlje uvoženo blago.

NAPAD NA SIR SAMUELA.

Jernzalem, 13. junija. (Izv.) Na angleškega upravitelja Palestine sir Herberta Sa-

muela se je izvršil velik napad, ko je potoval v večjem spremstvu v avtomobilih po deželi. Več oseb je mrtvih. Sir Samuel se je rešil in ga pričakujejo v Kajfi.

ALKOHOLNA PREPOVED V AMERIKI.

Washington, 13. junija. (Izv.) Predsednik Harding bo v jesenskem zasedanju zahteval od parlamenta izpremembo zakona glede prepovedi alkohola v toliko, da bodo od raznih določil tega zakona izvzete tujezemске ladje.

Razprava o naknadnih kreditih.

KREPKI ARGUMENTI POSL. PUŠENJAKA ZA FINANČNO AVTONOMIJO.

Belgrad, 13. junija. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine se je končala razprava o naknadnih kreditih. Tekom razprave je poslanec Pušenjak (Jugosl. klub) izjavil, da je nujno potrebno izplačilo izenačenih draginskih doklad vsem državnim nameščencem. Zahteval je dalje, da se odpravi razvada navidezni proračunov. V načelu bo glasoval za vse koristne in res potrebne kredite, ne bo pa glasoval za pretirane zahteve vojnega ministristva.

Nadalje se je zavzel za podporo onim zadrugam, ki so bile prej včlanjene v »Verbandu« v Gradcu, in za izplačilo škode, ki so jo napravili Nemci l. 1919. na slovenski zemlji. Grajal je, da se niso upoštevale zahteve posameznih pokrajin in ugovarjal proti omalovaževanju zahtev ministristva za kmetijstvo in za trgovino. V prečanskih krajih se prebivalstvo opravičeno pritožuje, da država premalo skrbi za šole, ceste, železnice, bolnice in za združništvo in da premalo podpira obrt in trgovino.

Zato je zahteval prečanov po finančni avtonomiji popolnoma razumljiva in opravičena. Ako bi imele dežele finančno avtonomijo, bi mnogo lažje zadostile svojim potrebam.

Država posamezne dežele silno obremenjuje, zlasti Slovenijo. Državni dohodki se dele na splošne in na specialne. Splošni dohodki znašajo 2.488 milijonov dinarjev. Ti niso razdeljeni na posamezne dežele in zato ni mogoče natančno ugotoviti, koliko odpade na posamezne pokrajine. Kdor pozna razmere v Sloveniji, ve, da imamo v Sloveniji precej razvito industrijo in ta tudi ve, da ima industrijska dežela svoje posebne potrebe.

Dohodki iz trošarine so v Sloveniji mnogo večji kakor v drugih deželah. Mi v Sloveniji dobro vemo, da plačamo mnogo več kakor dežela potrebuje. To dokazuje specialni državni dohodki, ki jih tvorijo posredni davki, specialna trošarina itd. Ti dohodki so v proračunu predvideni s 63 milijoni dinarjev za Srbijo, za Slovenijo pa z 98 milijoni dinarjev! To jasno dokazuje, da plačamo mnogo več kakor to odgovarja številu prebivalstva. Če pa izračunamo, koliko plačuje Srbija sploh, in to primerjamo s plačevanjem Slovenije, vidimo to še jasneje. Srbija je plačala v 6 mesecih 141 milijonov dinarjev, Slovenija pa 79 milijonov dinarjev, torej v 6 mesecih skoro toliko, kolikor ji je predpisano za celo leto.

Neposrednega davka je predpisane Srbiji 159 milijonov dinarjev, in od teh je plačala Srbija v 6 mesecih 78 milijonov dinarjev. Za Slovenijo pa je predpisanih 44

milijonov dinarjev letno, plačala pa je Slovenija v 6 mesecih 42 milijonov dinarjev, torej skoro toliko, kolikor bi imela plačati za celo leto.

Specialna trošarina je odmerjena: za Srbijo 1 milijon dinarjev letno, za Slovenijo pa 2 in pol milijona! Plačala pa je Slovenija pod tem naslovom v 6 mesecih 6 milijonov in 100 tisoč dinarjev!

Govornik osvetljuje drastično, kako je Slovenija v enem samem letu plačala trikrat več nego bi bila morala po proračunu ter da je bolj obremenjena nego druge pokrajine. Nočem govoriti o tem, kako odpadajo vsote, vplačane v državno blagajno, nazaj na posamezne pokrajine. Pribijem pa, da od vseh specialnih dohodkov po proračunu odpade v Srbiji na enega človeka 62 dinarjev 93 par, v Sloveniji pa je vsak posameznik doprinesel državnim dohodkom 98 dinarjev (kljci: Škandal!). Poglejmo samo, kako so se v prvih 5 mesecih plačevali davki v Srbiji in koliko je odpadlo v tem času na vsako glavo. V Srbiji pride v tem času na vsakega človeka 33 dinarjev 80 par, a v Sloveniji 75 dinarjev 45 par.

Slovenija plača torej dvakrat toliko na osebo kakor v Srbiji.

Zato hočemo izenačiti davke povsod in napake popraviti. Mi smo tekom 4 let plačali mnogo več kot bi bilo pravično. Skrajni čas je, da se Sloveniji dovolijo krediti za naš gospodarski obstanek. Mi zahtevamo v zvezi s politično avtonomijo finančno samostojnost za posamezne pokrajine. (Protesti pri radikalih in demokratih).

Vsaka pokrajina naj doprinese za skupne stroške v razmerju s številom svojega prebivalstva, a ostali denar naj porabi za svoje potrebe. Vsaka pokrajina naj plača le toliko davka, kolikor je res treba za njene stroške. Vsaka pokrajina naj gradi toliko šol, cest, bolnic, železnic itd. in vzdržuje toliko gospodarskih institucij, kolikor jih bo mogla vzdrževati. Vsaka bo izvrševala toliko melioracij in regulacij in bo toliko pospeševala svoje gospodarske ustanove, kolikor bo sama zanje prispevala. Istinista bratska vzajemnost nam veli, da je treba nehati z zapostavljanjem na korist drugih, da je treba nehati z obremenjevanjem enih pokrajin na korist drugih in da se morajo odpraviti neenakosti v obdavčevanju.

Pri glasovanju, katerega se je udeležilo 188 poslancev, je za naknadne kredite glasovalo 119, proti pa 69 poslancev. Tako so bili naknadni krediti v načelu sprejeti. Proti so glasovali Jugoslov. klub, muslimanski klub in zemljoradniki.

Lepi izgledi za uradništvo.

Belgrad, 13. junija. (Izv.) Na današnji seji sekcije zakonodajnega odbora za uradniški zakon je večina sklenila, da se prej sprejme osnovni uradniški zakon in potem šele specialni zakon za posamezne uradniške kategorije. Zastopnik vojnega ministristva je skušal dokazati, da oficirjem pripadajo boljše plače kakor uradnikom. Nato se je razpravljalo o četrtem členu uradniškega zakona. Paragraf 19 se je izpremenil v tem smislu, da se za tretjo kategorijo povišajo osnovne plače za 110 dinarjev. Pri paragrafu 30 so sklenili zvišati plače za 300 dinarjev. Pri paragrafu 31 se poviša stanarina za prvo kategorijo za 600 dinarjev, za drugo za 360, za tretjo za 300 dinarjev. Pri paragrafu 36 se sklene, da se slugam zvišajo osnovne plače za 300 dinarjev. Pri paragrafu 44 se sklene, da provizorični sluge dobivajo namesto 50 odstot. položajne plače 60 odstot. Pri paragrafu 45 se sklene, da upokojenci dobivajo potne stroške iz kraja v kraj. Poslanec Žebot predlaga: 1. da se ima regulacija plač izvršiti vzporedno s proračunom za l. 1923-1924; 2. naj ministrski svet, dokler se uradniški zakon definitivno ne sprejme, zviša draginske doklade vsem nameščencem itd. za 150 odstot. Finančni ministar je ta predlog odbil.

Energičen nastop Jugoslovanskega kluba za uradništvo.

Belgrad, 13. jun. (Izv.) Jugoslovanski klub je danes imel sejo, kateri je predsedoval posl. Anton Sušnik. Na seji se je razpravljalo o nujni potrebi, da se takoj pomore državnim uradnikom, nameščencem in železničarjem. Izvolili so deputa-

cije štirih članov, dr. Hohnjeca, Gostinčarja, Kremžarja in Žebota, ki je ministrskemu predsedniku Pašiću in finančnemu ministru ustmeno predložila zahtevo kluba, naj vlada čimprej odpomore veliki bedi uradništva. Pašić je izjavil, da bo vlada v vzakonenjem uradniškega in železničarskega zakona ter proračuna za l. 1923-24 označila te zahteve za nujne in jih kategorično odobrila. Finančni ministar pa je izjavil, da je stvar odvisna od mišljenja, ki ga zastopa Pašić. Od strani akcijskega odbora so se podvzeli vsi koraki, da se pomore bedi uradnikov in železničarjev. Od vlade je sedaj odvisno, ali bo držala svojo besedo ali ne. Jugoslovanski klub je sklenil, da bo vodil stvar v evidenci in sproti ukrepal energične korake v prid najbednejšemu stanu. Na to zahtevo Jugoslovanskega kluba, je Pašić tudi takoj dovolil advijenco akcijskemu odboru Jugoslovanskega kluba, ki se je pri Pašiću dalj časa mudil in mu razložil svoje zahteve. Nikola Pašić je obljubil, da bo storil vse, kar more storiti vlada.

MILITARIZEM DEMOKRATOV.

Belgrad, 13. junija. (Izv.) Danes se je vršila seja vojnega odseka. Sprejeli so se člani o napredovanju, odpustih, pokojninah in o postopanju v slučaju bolezni častnikov člani, ki govorijo o napredovanju, odpustih, in podčastnikov. Tozadevno so bili sprejeti vsi vladni predlogi. Daljša debata se je vnela pri členu, ki govori o službenem roku pri mornarici. Vlada določa dveletno službo, demokrat dr. Lukinić pa je zahteval triletno. Sprejet je bil vladni predlog. Dr. Lukinić je nadalje predlagal, da se rekrutira mornarico samo in nekaterih pokrajin. Temu predlogu je nasprotoval posl. Škulj. Sprejet je bil vladni predlog. Prihodnja seja jutri.

Sodbe o bolgarskem prevratu.

ANGLIJA REZERVIRANA.

Angleška vlada se je na seji ministrskega sveta pečala z dogodki v Bolgariji, ni pa zavzela napram njim še nobenega stališča, ker nima točnih poročil o dejanskem stanju.

IZJAVA BOLGARSKEGA POSLANIKA V PARIZU.

Zastopnik nove bolgarske vlade v Parizu Vasiljev je izjavil napram francoskim listom sledeče: Vlada Cankova je samo začasna. Demisijonirala bo po konstituciji novega sobranja. Toda to se ne bo izvršilo pred jesenjo. Dokler se bolgarski narod popolnoma svobodno ne izjavi, bo kabinet čval formula: mir znotraj in na zunaj. Agrarni zakoni se ne bodo spreminjali. Komunistom bo vlada pustila, da dajo svojim idejam svobodno izraza v okviru zakona, toda bo neizprosno preganjala komunistične agitatorje iz inozemstva. V zunanji politiki bo Bolgarija lojalno izpolnjevala neuillyski dogovor. Velesile bo vedno spominjala, da so Bolgariji obljubili gospodarski dohod od Egejskega morja. Bolgarija pa bo tudi prosila, naj se vzame vpoštev, da ne sme pritej priliki nobena sosedna država izvrševati nanjo kak pritisk.

STALIŠČE FRANCIJE.

Francoski vladni krogi izjavljajo, da je izjava Cankova o politiki nove Bolgarije formalno povoljna. Francoska ne bo delala novi vladi težkoč, ako se bo dejanska držala mirovni pogodbe. Vseeno politični krogi obžalujejo padec Stambolijskega.

STALIŠČE GRČIJE.

Atene, 13. jun. (Izv.) Minister zunanjih zadev g. Aleksandris je izjavil, da Grčija pazljivo zasleduje razvoj dogodkov v sosedni Bolgariji. Grčija si bo prizadevala skupno z zavezniki in z velikimi silami na Balkanu ohraniti mir in red.

POROČILO OČIVIDCA PREVRATA.

Češkoslovaški tiskovni urad je prejel od nekega očividca, ki je 12. t. m. iz Sofije dospel v Prago, naslednje poročilo o prvih dogodkih povodom prevrata: Prevrat se je vršil v vseh mestih, ki imajo vojaško posadko, istočasno, to je ponoči od petka na soboto ob 3. zjutraj. V Sofiji sami je padlo nekaj strelav in ročnih bomb; bilo je to ob odporu straže na enem izmed policijskih komisarijotov. To je bil pa tudi edini slučaj odpora v mestu. Vsa druga policija in oranzni gardisti so brez odpora izročili vojaštvu svoje orožje. Kraljevo palačo so zastražili gojenci kadetne šole. Kralj Boris v kritični noči ni bil v Evksinogradu, marveč na svojem gradu Vrana, 10 km od Sofije. Tam ga je poiskal vodja prevrata prof. Cankov, mu poročal v novem položaju in mu predložil v podpis ukaz o imenovanju nove vlade. Kralj je ukaz podpisal ob 3. zjutraj.

Kako tajno se je pripravil napad, priča dejstvo, da sofijsko prebivalstvo zjutraj ni nič vedelo, kaj se je ponoči zgodilo. Sicer pa ljudi zjutraj niso pustili iz hiš, marveč še-le ob 11. dopoldne, ko je izšel proglas nove vlade. Sofijčani, ki so po veliki večini nasprotniki agrarcev, so prevrat radostno pozdravili. Prevrat je splošno smatrati kot delo inteligence in rezervnih častnikov. Nikjer ni bilo opaziti, da bi se ga aktivno udeležili tudi Macedonci.

Kri se ni prelivala. Aretirali so približno 300 oseb. Okrožne in okrajne glavarje prejšnje vlade so še tisto noč odstavili. Železnice do 9. t. m. niso vozile, pač pa so inozemski vlaki točno odhajali iz Sofije.

NEMŠKO POROČILO.

Berliner Tagblatt poroča nastopne podrobnosti: »Stambolijskijeva strankarska policija se je komaj kaj upirala. Razorožili so jo in izpustili. Prevrat ima svoj vir v veliki nezadovoljnosti celokupne bolgarske javnosti proti Stambolijskijevi vladi. Stambolijski ni imel prav nobenega pravega pojma v razpoloženju med narodom in v armadi. Oranzne garde niso nikjer izvajale odpora in iz vseh mest prihajajo poročila o priznanju nove vlade. Kralj Boris v gibanje ni bil zapleten, a je gotovo dejstvo priznal. V novem kabinetu so trije nevtralni, pet meščanskih in en socialnodemokratični ministar. Macedonija nima z gibanjem ničesar opraviti. Nova vlada želi miru z vsemi narodi, posebno pa s Srbijo.«

RADOSLAVOV O PREVRAU.

Bivši bolgarski ministrski predsednik in zvesti Ferdinandov pristaš dr. Vasil Radoslavov, ki je iz strahu pred kaznijo pobegnul v inozemstvo in živi sedaj v Berlinu, je v pogovoru z nemškimi časnikarji izjavil, da se je sedanji bolgarski prevrat izvršil pač v prvi vrsti iz notranjepolitičnih razlogov, a ne samo zato. Bolgari so bili marveč nezadovoljni tudi s Stambolijskijevim zmanjjo politiko. »Smatrati so ga preveč popustljivega nasproti pravim nasprotnikom Bolgarije, posebno so grajali njegov nastop proti macedonskemu gibanju. Macedonija je bolgarski narodni ideal in neki ideal mora imeti vsak narod. Tako je Stambolijski povzročil svoj padec.« — O voditelju revolu-

cije in novemu ministrskemu predsedniku Cankovu je izjavil Radoslavov med drugim, da je bil dober prijatelj carja Ferdinanda in da je kralj Boris njegovo imenovanje za načelnika nove vlade gotovo z zadoščenjem podpisal. Kar tiče Cankove politike, je rekel Radoslavov, da bo pač miroljubna, ker je bolgarsko ljudstvo vojne sito; kljub temu pa da se bo Cankov pač potrudil, da bo bolgarske narodne interese v večjo trdnostjo varoval, nego je to storila Stambolijskijeva vlada.«

* * *

Dunajski bolgarski poslanik Stojilov izjavlja v »N. Fr. Presse«: »Prevrat je in ostane čisto notranja bolgarska zadeva, ki ni bila dostopna nikakim zunanjim vplivom in takih vplivov tudi ne bo sprožila.«

MEŠČANSKA VOJNA NEIZOGIBNA.

Tudi razni italijanski listi poročajo iz Sofije poročila o protiakciji Stambolijskega in neizogibnosti meščanske vojne. »Era Nuova« poroča, da je Stambolijski odredil mobilizacijo kmetov, ki so se nemudoma odzvali v velikem številu ter so dobro oboroženi. Na kmete se more Stambolijski brezpogojno zanesti, ker je gotovo, da se bodo z vsemi sredstvi upirali obnovi oblasti veleposestnikov, ki so sedanji prevrat pripravili in financirali. Kar tiče zunanje politike — poroča navede list dalje — gre o sedanji Cankovi vojaški vladi glas, da noče nič manj nego zavreči neuillysko pogodbo. To pa znači vojno s sosednjimi narodi.

Iz zunanje politike.

* Volitve v Zadru. Upravne volitve v Zadru (za pokrajinski in občinski svet) so razpisane za 1. julija t. l. Izmed 30 mandatorv odpade na Zader 28, ostala dva pa na Lastovo.

* Lloyd George o današnjem položaju sveta. Lloyd George je v metodični cerkvi v Westminsteru v svojem govoru dejal med drugim: »Sedanje zlo naše družbe je češčenje sile, ki se je postavila nad pravico. To zlo se čuti v družinskih vprašanjih, v socialnem, gospodarskem in mednarodnem življenju. Ako se svet notranje ne predrugači, je končal bivši premier, sem obupal nad bodočnostjo civilizacije.«

* Vprašanje mednarodnega posojila Avstriji. Kanceler dr. Seipel si lahko čestita na uspehu svojega enoletnega vladanja. Ko je prevzel vlado, je krona bila za rubljem najslabši denar na svetu, Avstrija je stala pred bankrotom, danes pa izjavlja Seipel, da je krona za dolarjem najbolj stabilna valuta na svetu. To je uspeh velikega mednarodnega sanacijskega posojila Avstriji, ki se pravkar efektuira. Celokupna vsota tega posojila je proračunana na 32 milijonov 632.500 funtov šterlingov, od katerih se ima plasirati: v Avstriji 3.807.700, v Angliji 14.002.000, v Ameriki 5.400.000, v Čehoslovaški 3.573.000, v Franciji 2 milijona 659.000, v Italiji 1.905.000, v Švici 972.700, v Švediji 760.000, v Belgiji 294.100, v Holandiji pa 250.000 funtov šterlingov. Obljubila pa je tudi Španija, da dovoli plasiranje znatne vsote in tudi Danska se te akcije udeleži. Posojilo, ki se imenuje posojilo »Društva narodov«, je garantrano po bonih garancijskih držav, založenih v Švicarski narodni banki. Garancija je razdeljena po 24 1/2% na Anglijo, po 24 1/2% na Francijo, po 24 1/2% na Čehoslovaško, po 20 1/2% na Italijo, po 2% na Belgijo in Švedsko in po 1% na Holandsko in Dansko. Kurs posojila se je bil v Angliji že ob začetku subskripcije, to je 9. t. m., dvignil od 93 na 97 in titri so bili že vsi pokupljeni. Kakor smo že včeraj poročali, se je avstrijskega posojila v Belgiji, kjer se je subskripcija 13. t. m. končala, podpisalo za štirikratno subskripcijsko vsoto, namreč za 55.000.000 funtov mesto 14.002.000, v Ameriki pa je tudi bilo več podpisanega, samo da točne številke še niso znane. Upa se, da bodo tudi v ostalih državah, kjer se je 13. t. m. subskripcija zaključila, rezultati enako ugodni.

Politične vesti.

+ Korošec o Pašiću. Pod tem naslovom poroča belgrajska »Pravda« iz Zagreba: »Dr. Korošec je izjavil dopisniku tukajšnjih »Novosti« sledeče: »Govor g. Pašića nas je v vsakem oziru iznenadil. Čudno izgleda, če predsednik vlade velike države javno v parlamentu reče: V Ženevi sem podpisal takozvano ženevsko pogodbo, toda z namenom, da je ne držim. Pri teh Pašićevih besedah se je zakrohotala vsa zbornica, zlasti radikali, kakor da bi hoteli z nekakim ponosom reči: »Evo ga! Ali ste ga videli, kako jih je zopet ukanil!« V vsakem parlamentu, ki stoji na drugačni moralni višini kot naš, bi postal ministrski predsednik nemogoč, ki javno priznava take principe. — Gospod Pašić se pritožuje nad nami, češ da smo prevzeli od Avstrije slabe tradicije. Toda baš navedeni zgled dokazuje, da rodi tudi »šola svobode« zelo čudne navade, ki se izražajo v svobodnih balkanskih državah v glavnem v slabi varnosti osebe in imetja, v korrupciji in v strankarstvu, ki ne pozna nobene meje. Te lastnosti so v prvi vrsti krive,

da se hočejo Hrvatje in Slovenci z avtonomijami in federacijami zavarovati pred takimi tradicijami Belgrada. — Zgodovina Evrope in Amerike dokazuje, da je federalistično, a zlasti avtonomistično urejena država lahko na zunaj zelo močna. Zato je Pašićeva skrb za edinstvo smešna. G. Pašić se noče naučiti nič več kakor to, kar mu je bilo treba za vladanje majhne Srbije. Zato se je izkazala Srbija v upravnem oziru za popolnoma nesposobno, čim se je l. 1913. proširila na Macedonijo. — Pašić je tudi razlal našo katoliško cerkev s tem, da jo je imenoval »tujec«. V stenografskem zapisniku je dal to sicer popraviti, toda tako je rekel. Naša cerkev ima svojega poglavarja v Rimu kakor Bizantinska v Carigradu. V narodno-političnem oziru je naša cerkev ravno tako neodvisna kot pravoslavna. Rim se v našo politiko ne vtika in mi ne pustimo žaliti svoje cerkve. S svojim žaljivim nastopom je Pašić dokazal, da se ne more otresti svojih bizantinskih manir. Za sporazum mu primanjkuje takta in volje, čeprav razume, da je sporazum potreben.

+ Z vsemi topovi strelja na nas celokupni belgrajski režimski tisk v družbi s »Slovenskim Narodom« zaradi naših članov o Pašićevi mentaliteti. To je dokaz, kako dobro smo zadeli, strelji velerbskih artileristov in »Slovenskega Naroda« pa so čisto pogrešeni. Po svoji stari navadi iščejo zveze med našimi članki in Radićevo propagando v inozemstvu, toda se korenito motijo. Naši članki so bili pisani popolnoma neodvisno od izvajanj gospoda Radića v »Near Eastu«, ki jih nismo brali niti v izvirniku, v posnetku pa še le po naših člankih. Nam ni Radićevih misli čisto nič treba, če hočemo Pašićev centralistični prusko-orientalski sistem označiti. Saj je to znana stvar, ki jo obravnava tudi Glasilo N. Trumbića, »Slobodna Tribuna«, ki gospoda Pašića — ač dobro pozna. Tam čitamo v zadnji številki, da je mentaliteta belgrajske čaršije »evantinsko-hohencolernska«. In vendar nismo mi kopirali »Tribune«, ker smo veliko prej izšli, »Tribuna« pa gotovo tudi ni nas kopirala. Je pač tako, da je resnica za vsakega količnik evropske izobraženega človeka popolnoma očita. Gospodje v Belgradu pa naj se le pomirijo. Zadosti dolgo so nas obmetavali z raznimi »suženjskimi«, »avstrijskimi«, »evantinskimi« in drugimi mentalitetami, da bi smeli zdaj od nas zahtevati, da jim ne vračamo milo za drago. Gradiiva za »evantinsko« mentaliteto imamo še zadosti v zalogi.

+ Napad na shod Radićevcev v Travniku. Dne 10. t. m. je bil v Travniku skličen shod Radićevih pristašev. Shod se je vršil na »Luka« ob reki Lašvi. Navzočih je bilo več tisoč ljudi, a pričakovani Radićevi odposlanci niso prišli, ker jih je oblast v Brodu ustavila. Ko je začel govoriti dr. Ljubčić o Radiću in republikli, so nasprotniki navalili na oder in začeli streljati na oder iz revolverjev. Nastala je velika zmešnjava, v katero so posegli tudi orožniki. Začelo je leteti kamenje, nakar so orožniki oddali salvo v zrak. Navzoče ženske so zagnale krik in začele bežati. Streljalo se je vseprek ter je padlo nad 200 strelcov. Na srečo pa ni bilo resnih žrtev; ranjen je bil domačin Budimirovič in dva orjunaša. Orožniki so aretirali tri orjunaše. Zvečer je orjunska mladina priredila manifestacije.

Dnevne novice.

— Z ljubljanske univerze. Za dekana teološke fakultete je bil včeraj od fakultetnega sveta izvoljen g. dr. Franc Ks. Lukman, redni profesor historične dogmatike, za dekana filozofske fakultete pa g. dr. Jovan Hadži, redni profesor zoologije.

— Javnostni Državni namestenci, železničarji in upokojenci si hočejo z odločno akcijo svoj beraški gmojni položaj izboljšati. Za izvedbo te namere pa so potrebna sredstva, zlasti zato, ker so padle že prve žrtve. Pokrajinski akcijski odbor v Ljubljani je razposlal pred kratkim trgovskim slojem in denarnim zavodom oklice s položnicami. Računajoč na naklonjenost teh krogov naši stvari, apeliramo nanje, da našo akcijo podpro s primernimi prispevki. Ne prosimo zase, da bi naša revščina končno tudi to upravičevala; a še je v nas ponos, ki nam to zabranjuje. Potrebujemo le sredstev za korake, ki jih hočemo izvesti, da nas bo država plačala takno, da bomo mogli živeti.

— Pokrajinski akcijski odbor Ljubljana.

— Sprejem učencev v prvi razred ljubljanskih srednjih šol za šolsko leto 1923-24. Na l. drž. gimnaziji, drž. realni gimnaziji (Poljanska cesta), dr. realni gimnaziji s slovenskim in nemškim učnim jezikom in drž. realki bo vpisovanje v prvi razred v nedeljo dne 24. junija 1923 od 8. do 12. ure. Učenci naj se prijavijo v spremstvu starišev ali njih namestnikov ter naj prinese s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo zadnjega razreda ljudske šole. Zunanji učenci se lahko zglašajo tudi pisмено. Sprejemna preizkušnja prične v sredo 27. junija 1923 točno ob 8. uri dopoldne.

— Zrelostni izpiti na drž. moškem učiteljskem v Ljubljani so se vršili pod predsedstvom g. nadzornika za srednje šole Jos. Westra v času od 2. do 12. junija. Prišlo je 38 rednih gojencev in 14 privatistov. Zrelost z odliko se je priznala 3, zrelost 27 kandidatom; 14 kandidatom (med

temi 5 priv.) se je dovil ponavljalni izpit, 1 kandidat (priv.) je bil reprobiran, 7 kandidatov (med temi 6 priv.) je odstopilo pred ali med izpiti. Zrelost se je priznala sledečim kandidatom: Belihar Anton, Benedičič Ivan, Berce Ana, Berce Darinka, Bitenc Ivan, Bratko Rudolf, Bregant Albin, Čuk Ladislav, Fajon Rudolf, Gogala Irma, Gregorič Romana, Horvat Lea, Klemenc Franc, Krašovec Danica, Kuželj Franciška, Medved Stanek, Perhave Silvo, Rihar Rafael, Rott Gotard, Sartori Natalija, Schiller Melita, Tratnjek Martin, Vrablić Rudolf, Železnik Franc, Gvederer Ana, Keber Silva, Kemperle Ljudmila, Klun Mira, Moselj Matilda, Mihelič Hilda.

— Petstoletnica trga Motnik. V nedeljo 17. t. m. se vrši v Motniku velika slavnost v proslavo 500 letnice obstoja trga, na katero se obeta velika udeležba od raznih strani. Na sporedu je bogat program iz katerega navedemo samo nekaj točk: Ob 9. uri sprejem gostov iz raznih strani. Potem sv. maša na prostem, pri kateri poje moški zbor (24 oseb) celjske orglarske šole. Po sveti maši govori g. župan o zgodovini tega starodavnega trga, kateri se zdaj hrani ostanke gradu nekdanjih celjskih grofov. Popoldne gledališka predstava in po predstavi ljudski koncert imenovanega zbora pod vodstvom g. K. Bervarja. Za tem sledi zanimiva dirka motniškega rogača in prosta zabava. V slučaju slabega vremena se prireditve omeji.

— Književna tombola Jugoslovenske Matice. Deveta in deseta številka je 29 in 16. S to številko bodo izbrane vse kvaterne. Vsi, ki so s temi številkami dosegli kvaterno, naj nam karte nemudoma pošljejo, ker čakamo na nje samo še štiri dni. Dosedaj izrečane številke so: 25, 64, 58, 13, 26, 50, 76, 54, 29 in 16. Obenem prosi pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani vsa ona šolska vodstva, ki so se udeležila književne tombole, da nam čimprej pošljejo natančna poročila, koliko je od prodanih kart odvzela šolska mladina. To rabimo v svrhu določitve izrednih dobitkov, ki jih mislimo poslati knjižnicam onih šol, ki imajo zabeležiti najčastnejšo udeležbo.

— Slovenska kršćanska ženska zveza opozarja vse svoje organizacije na Kramskem in Stajerskem, da se je v zadnji njeni okrožnici vrnila neljuba pomota glede prijavnega roka ter je razumeti kot prijavi rok do 30. junija, ne pa 31. maja. SKZZ tudi še enkrat opozarja, da se vsi dopisi naslavljajo izključno le na gospo Maruško Vrtovčev, Ljubljana, Miklošičeva cesta 10-II. n.

— Slovensna otvoritev jame pod Babjim Zobom. V nedeljo dne 10. t. m. je bila slovesna otvoritev jame pod Babjim Zobom. Prometno društvo na Bledu je uredilo dohode in popravilo pota v jami sami. Na Bledu se je zbralo veliko število izletnikov, ki so odkorakali ob 10. uri z radovljanske gozda na čelu proti Bohinjski Beli in odtod do jame. Pred jamo je imel pozdravni nagovor g. Repč, tajnik Prometnega društva na Bledu. V imenu Zveze za tujski promet je nazdravil otvoritvi zvezni tajnik. Nato so se izletniki podali v jamo. Neprizadevno krasni prizori so se nudili obiskovalcem. Tudi v jami pod Babjim Zobom se nahajajo čudne tvorbe karstikov, tu so orgle, tam prižnica, tu gotška kapela. V sredi pota je ob levi globok, toda dobro zavarovan prepad, ki se menda še ni docela preiskal. Hvaležno delo čeka naše jamosledce! Po skoro polurni hoji je navidez konec jami, a kdo ve, ali se ne skrivajo za stenami še kakšne neznane čudeži podzemnega sveta.

— Darovi Slov. Straži! Zadruga zveza 250 Din, Ljudska posojilnica 250 Din, Zadruga tiskarna 100 Din, Podružnica Slov. Straže v Dol. Logatcu 70.50 Din. Iskrena hvala!

— Prostovoljno gasilno društvo Preska-Medvede je poslalo desetletnico svojega obstoja dne 10. junija t. l. z veliko okrožno gasilsko vajo. Točno ob 2. uri da tovarniška sirena v Goricanah pri Medvodah znamenje, da je nastal požar v tovarni. Od treh strani so prihajala gasilna društva (Preska, Sora, Medno, Zg. in Sp. Pirnice in Smlednik na mesto požara. Z največjo hitrijo postavijo svoje brigadnice na razna mesta k Sori, in ko je poteklo ravno sedem minut, so vse brigadnice metale vodo na tovarno od treh strani. — Tudi ta vaja je pokazala veliko izurjenost in spretnost naših gasilcev, ki žrtvujejo skoro sleherni prosti čas ter se uspešno zamorejo svojemu bližnjemu čim hitreje prihiteti v nesreči na pomoč. Čast jim!

— Čebelarstva podružnica za Ljubljano in okolice priredi dne 17. junija 1923, ob 3. uri popoldne poučno predavanje v Hrušici. Predava čebelarstvo učitelj g. ravatelj Slapšek o praktičnem čebelarstvu o A. Z. panju in vagoji mativ. Zbirališče pri Šoli v Sp. Hrušici.

— Tajna državna policija. V Subotici je ministrstvo notranjih zadev ustanovilo oddelke tajne državne policije za Banat, Bačko in Baranjo. Za načelnika je imenovan g. S. Lungulov.

štajerske novice.

š Toča v Halozah. V ponedeljek 11. t. m. je toča v Sv. Barbari, v Halozah in okolnih občinah uničila popolnoma vse poljske pridelke ter napravila veliko škodo tudi v vinogradih. Toča je šla neprenehoma celih 20 minut, tako da je bilo po tleh vse belo. Prebivalstvo je obupano.

š Z mosta je padel Franjo Subotič, posestnik iz Poljčan, ki je bil v torek odpuščen iz tukajšnje mariborske bolnice. Čakal je na vlak, da se odpelje proti domu in vsedel se je na ograjo železnega mostu na Meljski cesti. Naenkrat mu postane slabo ter je padel čez most kakih 10 metrov globoko na cesto. Pri padcu si je težko poškodoval lobanjo. Rešilni oddelke je takoj prepeljal v bolnico, a do danes še ni prišel k zavesti ter je tudi malo upanja na okrevanje, ker je bolehal za srčnim krčem, sodijo, da ga je zopet napadla njegova prejšnja bolezen, ki je povzročila tako težke posledice.

š Obesil se je Josip Veles, hišni posestnik in mesarski mojster v Račjah dne 8. t. m. popoldne. Samomor je v zvezi z nesrečno spekulacijo ter denarno zadrego. Hotel je otvoriti v Pragerskem s pomočjo nekega kompanjona obrt, pa ni imel potrebnih sredstev. To ga je tako ujezilo, da si je končal svoje življenje. Zapustil je ženo z otroci, ki so že večinoma preskrbljeni. Star je bil okoli 55 let.

š Skrlatica in ošpice so se zadnji teden tudi razširile v mestu Celje. Najbolj so se razširile ošpice. Samostanska šola je morala zapreti že nekaj razredov. Sanitarna oblast dela z vso močjo, da se epidemija omeji.

š Slovenjgradec. Dne 6. junija t. l. je premislil naš nepozabni vojni tovariš, invalid Franjo Šolc p. d. Spobjljanov na Dobrni, v najlepši starosti 83 let. Podlegel je malariji, zadobljeni v vojni. Da je bil čistan, je pokazal pogreb, ki se ga je udeležilo veliko občinstva ter 11 vojni invalidov podružnice Slovenjgradec z vencem in društvenim žalnim trakom. Žalujejo starišem, kojim je kruta vojaka iztrgala že dva sina, katerim je sledil Franjo kot tretji nadopolni sin, izrekamo najiskrenejše sožalje.

š Sevnisko prostovoljno gasilno društvo priredi v nedeljo dne 17. junija ob priliki proslave štiridesetletnice svojega obstanka veliko vrtno veselico. — Udeleženci imajo na železnici polovično vožnjo. — Odbor.

š Celjsko pevsko društvo priredi v soboto, dne 16. junija v veliki dvorani Narodnega doma koncert, na katerem nastopi nad 70 pevcev in pevk in se bodo proizvajali pod vodstvom g. Cirila Preglja moški, mešani in ženski zbori skladateljev: Lajovica, Adamiča, Dvoraka, Griega, Ant. Foersterja, S. Osterca in C. Preglja.

š Na državni realki v Mariboru prično sprejemni izpiti za l. razred v soboto 30. junija 1923 dopoldne ob 9.30 in se nadaljujejo popoldne ob 14. uri. O sprejemu se še isti dan odloči. Priglasiti se je treba v spremstvu staršev ali namestnikov v petek 29. junija dopoldne od 9.—12. v pisarni. Priglasiti se pa lahko tudi do tega dne pisмено po pošti. Pogoji za sprejem so: starost 10 let, dovršeni 4. razred osnovne šole (z obiskovalnim izpričevalom ali pa s šolskim naznanilom z opombo, da je izdano za sprejem v srednjo šolo). Pri nastopu je treba tudi krstni ali rojstni list. Zaradi pomanjkanja učnih sob bodo sprejemni izpiti v jesenskem roku najbrže odpadli.

Primorske novice.

p Dogodek ob procesiji Sv. Reš. Tlesa v Barkovljah. V nedeljo 3. t. m. se je vršila v Barkovljah kakor običajno procesija Sv. Reš. Tlesa. Pevci so peli v latinskem jeziku »Pange lingua«. Ko je to slišal orožniški brigadir, je enega izmed pevcev poklical iz procesije k sebi in mu z ostrim glasom ukazal, naj zbor takoj neha s — slovenskim petjem. Presenečeni pevec je hotel stvar pojasniti, toda brigadir je zarjul nad njim, naj molči in da mora slovensko petje takoj nehati, drugače bo ustavil procesijo. Tedaj je pristopilo nekaj drugih ljudi, ki so bili ogorčeni nad brigadirjevim nastopom ter so mu pojasnili, da pesem ni slovenska, ampak latinska, nahrujeni pevec je pa pokazal brigadirju note z latinskimi besedilom. Brigadir je nato končno umolknil. Mož je pač v dvojnem zmislu osramotil Italijo: prvič je več nego čudno, ako italijanski orožniški brigadir nima nobenega pojma o latinskem jeziku, drugič je pa barbarsko kratiti kulturnemu narodu pravico, da ob strogo verskih prireditvah časti Boga v svojem lastnem jeziku. To pravico imajo tudi divjaki v Afriki.

Gospodarstvo.

INDUSTRIJSKO-OBRTNO VZORČNA IZLOŽBA združena z vrtnarsko, vinski, umetniško in gradbeno razstavo v Mariboru od 15. do 26. avgusta t. l.

Tehnične priprave za razstavo so v polnem teku, potrebno je le, da vsi oni industrijski in obrtniki, ki se mislijo letošnje razstave udeležiti, čimprej svoje prijavnice vpošljejo in naj ne čakajo do zadnjega dneva t. j. 1. julija, ker do tega dne morajo biti vse prijavnice že v rokah uprave razstave. Prijavni rok poteče s 1. julijem, po tem roku došle prijavnice se bodo le v toliko vpošlevali, kolikor bo še prostora na razpolago. Kdor pravočasno vpošlje svojo prijavnico, lahko tudi računa na prostor, ki ga želi, hkrati pa olajša tudi delo tehničnemu vodstvu razstave.

Kdor želi lastni paviljon postaviti, naj vpošlje tozadevni načrt najkasneje do 20. junija 1923 upravi razstave v odobritev.

Polovična vožnja in popust pri prevozu razstavnih predmetov po železnici. Prometno ministrstvo v Belgradu je dovolilo obiskovalcem »Industrijsko-obrtno vzorčno izložbo« v Mariboru 50 % popusta na vseh železniških progah naše kraljevine ter 50 % popusta pri prevozu razstavnih predmetov. Vsa ta bode omogočeno vsakomur, da se te razstave udeleži bodisi kakor razstavljalec ali pa kot obiskovalec.

Vse informacije glede razstave daje uprava razstave v Mariboru, Aleksandrova c. 22, kamor se je obračati pisмено, osebno ali telefonično. (Telefon interurban 325.)

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žito sledeče cene: pšenica 420—430 Din, koruza 245—257.50 Din, oves 287.50 Din, ječmen 282.50 Din, pšenična moka št. 0 640 Din.

g Cene žitu na tujih trgih. V Češkoslovaški notirajo žito sledeče cene: pšenica 170 čsl. K, rž

105 čsl. K, ječmen 125 čsl. K, oves 140 čsl. K, koruza 125 čsl. K, pšenična moka št. 0 806 čsl. K; v Bolgariji so notirale žitne cene tik pred prevratom: pšenica 450—455 levov, ječmen 330 levov, koruza 320 levov.

g Znižanje uvozne carine v Italiji. Italija je popolnoma ukinila uvozno carino na gnjat, slanino in drugo pripravljeno meso. Carina na uvoz goveje živine je znižana od 320 na 120 lir.

BORZA.

Zagreb, 13. jun. (Izv.) Devize: Pešta 1.18 do 1.24, Berlin 0.0975—0.1010, Italija 4.18—4.25, London 420—422.50, New York 90.50—91.50, Pariz 5.80 do 5.8750, Praga 2.73—2.7450, Dunaj 0.1260 do 0.1285, Curih 16.20—16.40, Bukarešt 45—47, Amsterdam 35.50—36; valute: lira 4.18, dolar 89—90, čsl. K 2.65—2.69, na K 0.1270—0.1290.

Curih, 13. jun. (Izv.) Devize: Pešta 0.0775, Berlin 0.0058, Italija 25.85, London 25.69, New York 5.5675, Pariz 35.70, Praga 16.61, Dunaj 0.00785, Sofija 6.80, Belrad 6.20, Varšava 0.0080.

Ljubljanske novice.

Ij Poročila sta se 12. junija v cerkvi sv. Petra g. Alojzij Cerar z g. Beti Stöcklinger. Bilo srečno!

Ij Na občini zbor Filharmonične družbe, ki se vrši v ponedeljek, dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice, Vegova ulica 8, II. nadst., še enkrat opozarjamo vse p. u. člane. — Odbor.

Cerkveni vestnik.

c Imenovanje splitskega škofa. Za škofa v Splitu je po zanesljivih vesteh imenovan dr. Klement Kv. Bonafatič. Novi škof se je rodil v Baški na otoku Krku. Gimnazijo je dovršil na Sušaku, bogoslovne nauke deloma v Gorici deloma na Dunaju, kjer je promoviral sub auspiciis. Potem je bil več let zvest sodnik pok. škofa dr. Mahnič. Ča kot njegov tajnik. V najtežjem času je postal dr. Mahnič Bonafatič kot župnika in dekana v Mali Lošnji, da v tej največji župnijski krški škofije pomiri duhove in napravi red. To se je dr. Bonafatič v najkrajšem času tudi posrežilo ter si je pridobil splošno spoštovanje. Začasa italijanske okupacije je moral dr. Bonafatič prestat mnogo preganjanj in končno so ga Italijani s silo odstranili iz župnije in na njegovo mesto spravili Italijana Dr. Bonafatič je zelo pobožen in vsestransko obražen mož.

c Iz sarajevske nadškofije. Dosedanji tajnik sarajevske nadškofije msgr. Karl Cankar je imenovan za kanonika, dr. Čekada pa za nadškofijskega tajnika.

c Instalacija. Včeraj sta bila instalirana na župnijski St. Vid pri Stični g. Janez Hladnik, župnik na Trebeljevem in na župnijo Trebeljevo g. Anton Stritof, administrator v St. Vidu pri Brdu.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Četrtek, 14. junija: HAMLET. — Red C. Petek, 15. junija: 2 X 2 = 5. — Red D. Sobota, 16. junija: 2 X 2 = 5. — Red B. Nedelja, 17. junija: KAR HOCETE. — Izven. Ponedeljek, 18. junija: 2 X 2 = 5. — Red C. Torek, 19. junija: 2 X 2 = 5. — Red E.

OPERA.

Petek, 15. junija: LUIZA. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Red E. Sobota, 16. junija: ZRINJSKI. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Red A. Nedelja, 17. junija: GORENJSKI SLAVCEK. Vlogo Franja poje g. Banovec. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Izven. Ponedeljek, 18. junija: LUIZA. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Red D.

Hamlet se vprizori zadnjič v tekoči sezoni v četrtek, dne 14. junija. Začetek ob 8. zvečer.

Opera »Gorenjski slavček« se poje zadnjičkrat v tej sezoni v nedeljo, dne 17. junija. Vlogo Franje izvaja pri tej predstavi prvič g. Banovec. Začetek ob 8. zvečer.

Operni libreti. — »Aidac«. — Pravkar je izšel 13. zvezek Zbirke opernih in operetnih tekstov in sicer: »Aidac, opera v štirih dejanjih, spisal Antonio Ghislanzoni, godbo zložil Giuseppe Verdi, poslovenil Anton Funtek, 40 strani. — Cena 3 Din.

Pevski vestnik.

Pevskim zborom vrhniškega okrožja. Vrhniški orlovski odsek praznuje dne 1. julija svojo petnajstletnico. Proslavi jo s sv. mašo pri sv. Trojici, pri kateri bodo peli pevski zbori iz okrožja. Vabljeni so vsi prostvetni in cerkveni zbori, Pele se bodo ravnale iste pesmi, kot na katoliškem shodu.

Dijaški vestnik.

Tovariši Borce! Društven sestanek. Danes v četrtek ima Borba v lokalni Zarije ob 20. uri društven sestanek. Referira č. g. župnik Finžgar o »Kavalirstvu«. I. redni občni zbor. Takoj po končanem društvenem sestanku se vrši I. redni občni zbor Borbe. Dnevni red je sledeči: 1. čitanje zapisnika, 2. poročila odbornikov, 3. poslovnik, 4. slučajnosti. Gg. starešine, tov. Daničarji in Zanjani so na društveni sestanek in na občni zbor vabljeni. Za Borce je bukeležba obvezna. — Predsednik.

Danica! — Tovariši! V petek, dne 15. junija ob 8. se bo vršil v lokalni Danice diskusijski večer; predaval bo g. urednik Fr. Torseglav. — Nato se bo vršil izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročila odbornikov; 3. sprememba poslovnika; 4. prodlog s zadnjega diskusijskega večera; 5. proglasitev starešinam; 6. slučajnosti. — Vabljeni so tudi gg. starešine in tt. bratskih društev. — A. Levstek, t. č. predsednik.

Turistika in sport.

»Planinski album«. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani je izdalo v proslavo svoje tridesetletnice (1893—1923) »Planinski album«, ki vsebuje 100 krasnih planinskih slik. Lepi posnetki nam zaporedno predložijo najvažnejše gorske vrhove, pokrajine in koč SPD v Julijskih Alpah, Karavankah, Kamniških planinah in v Pohorju. Albumu je priložen 32 strani obsegajoč opis slik, prirejen tako, da se ob opazovanju slik izpopravljajo tudi zadnje krajine in tako uživa vse krasote naših planin. Cena 120 Din, po pošti 10 Din več. Naroča se pri Osrednjem odboru SPD v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2.

Villanova koča na Begunjskem se odpre v nedeljo, dne 17. junija, in je z vsem potrebnim prekrbljena. Odboru Planinske podružnice v Radovljici se je posrežilo, da je dobil vestno in izvršeno oskrbnico, ki jo je pripravil osrednji odbor. Kakor znano, ima Begunjska najlepša flora, ki bo gotovo privabila dosti turistov.

SK Jadran opozarja na izredni občni zbor, ki se vrši danes, dne 14. junija ob pol 20. v gostilni Soklič, Konjuška ulica. Udeležba članstva dolžnost.

Naročajte »Slovenca«!

Boljša dekleta

ki zna dobro kuhati in opravljati lahka hišna dela, sprejemem. Plača mesečno 800 kron. — Ljubica HINIC, kapetanova suproga, Osijek III, Crkvena ulica 21. 3563

Iščem krepkega, 15 do 16 let starega

Kovaškega vajenca.

ROŽNIK ANTON, kovaški mojster, Dobrunje št. 78. — Zglašiti se mora istotam.

Uradnica

z večletno prakso, zmožna na vseh pisarniških delih, perfektno slovensko in nemško, dobra račničarka, ISCE MESTO. — Cenj, ponudbe pod »VESTNA« na upravo »Slovenca«.

27 leten mladenič

bedne zunanosti, ISCE vsled pomanjkanja znanja in zaposlenosti tem potom družico v zakonsko življenje. Sem podjeten, posejdem nekaj premoženja in želim v svojo samostojnost zvezo samo z resno in primeroma premožno gospodinjico ali vdovo brez otrok. — Cenjene resne ponudbe pod »ZAKONSKA SREČA 3555« na upravo »Slovenca«.

Halo!

ISCEN za dobičkanosno podjetje tihega družabnika-co s kapitalom 50.000 Din. — Ponudbe pod šifro »JESEN 1923« na upravnštvo »Slovenca«.

Provizijskega potnika

za kemične in farmacijske proizvode, izvežbanega v tej stroki, ISCEM. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3572.

Katera boljša zakonska dvojica

brez otrok, bi sprejela snažno ZENO drž. službenca z otrokom 1½ letom starim kot pomoč k domačemu gospodinjstvu? Vzrok: beda, slabe sorodniške razmere in brezstanovitnost. — Hrana za otroka se plača. — Ponudbe sprejema upravnštvo »Slovenca« pod »POMOČ 3570«.

Uradnik

zmožen vseh pisarn. del, strojepisja, dopisja, knjigovodstva, in upravnih poslov, ISCE SLUŽBE proti zmerni mesečni plači. Najraje gre na deželo, vendar mesta niso izključena. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod naslovom: »Gorenjec« 16 — 3576.

Kletarja

ki ima večletno racionalno kletarsko prakso, SPREJMEMO. Reflektanti naj se s pričevali in zahtevami obrnejo na Ravnateljstvo nadbiskupskih dobav v Zagrebu, Vlačka ulica 75. 3508

Učiteljica v pokoju

bi prevzela za JULIJ in AVUGUST kako primerno SLUŽBO, najraje na deželi. Želi samo STANOVANJE in HRANO v hiši, kjer potne stroške povrne. Ponudbe na upravo pod šifro »LJUBLJANA«. 3420

Deklo za vse

z znanjem nemškega in hrvaškega ali pa slovenskega jezika ISCEM za boljše nemško družino v Zagreb za 1. JULIJ. — Ponudbe s prepisi spričeval na ravnateljstvo WOLFF, ZAGREB, Draškovičeva ul. 25.

SPREJMEM dobro, samostojno

kuharico

Pogoji: pridna, poštna, točna; starost od 28 do 35 let. — JOSIP PETELINC, Sv. Petra nasip št. 7. 3515

Oskrbnika

oženjenega, za oskrbo mojih vinogradov rabim za takoj. — Cenjene ponudbe na FRIC ZEMLJIČ, vele-vinogradnik, Ljutomer. 3517

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Ljubljanska porota.

Ljubljana, 13. junija 1923.

Porotnemu senatu je predsedoval danes nadsvetnik dr. Kaiser, državno pravništvo je zastopal dr. pravdnik namestnik dr. Mastnak.

Občine, invalide in trgovca Peneša je ogoljufal.

Ivan Senekovič, rojen l. 1896 v St. Lenardu, je bil zaradi tatvine in goljufij že štirikrat predkaznovan. Po poklicu je pek, bil je v vojni in je bil kot invalid leta 1917. odpušen. Dobil je službo občinskega tajnika v Begunjah pri Cerkljici. Meseca avgusta 1922. je pri davčnem uradu v Logatcu dvignil za begunsko občno lovščino v znesku 40.200 K in denar porabil za sebe. Spomladi leta 1922. je prišel Senekovič k trgovcu F. J. Penešu, kateri mu je zaupal blaga v vrednosti 2071 K 95 v, ker je Senekovič trdil, da je uslužbenec Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani. Dne 8. septembra 1922. si je Senekovič pridržal tudi 445 K članarine, ki mu je bila od »Invalidskega društva« v Ljubljani zaupana. Senekovič je silno zgovoren obtoženec, kateri bi zagovornika čisto nič ne potreboval. Povedal je, da si je res denar pridržal, toda goljufati ni nameraval, ker bi bil občini vračal mesečno po 2000 kron, če bi ga ne bili zaprli. Zgovorni mož se je jezil, zakaj v njegovi zadevi preiskovalni sodnik ni zaslišal tudi njegove žene. Državnega pravdnika namestnik

Mastnak je po končanem dokazovanju umaknil obtožbo glede na Senekoviču očitano postopanje s trgovcem F. J. Penešem. Senekovičev zagovornik dr. Stare je stavljal več predlogov glede na zaslišanje novih prič, katerim predlogom je zastopnik javne obtožbe ugovarjal. Predsednik porotnega senata, nadsvetnik dr. Kaiser, je nato naznanil, da se predlogi zagovorniškega odklanjajo. Dr. Stare št. si je pridržal pravico ničnostne pritožbe. Senat je stavljal porotnikom dve glavni vprašanji glede na poverbo, na škodo begunske občine in z ozirom na poverbo pri invalidskem društvu. Zastopnik obtožbe g. dr. Mastnak je označil Senekoviča za povojno rastlino, ki je hotel na tuj račun dobro živeti in je bil že večkrat kaznovan in sicer zaradi tatvine in goljufije; njegovo nagnjenje je krasti, goljufati ali poverljati. Porotniki so potrdili obe na nje stavljeni vprašanji. Sodišče je prisodilo Senekoviču 2 leti težke ječe poostreno z enim postom mesečno.

V rakovniškem bazarju najden mrtve novorojenček.

Justina Koželj je bila rojena l. 1892 v celju. Lahkomišljena je in lahkotna; 5 nezakonskih otrok je že imela. Od 16. novembra 1921. je služila kot dekla pri Jebračevih na Rudniku. Dne 12. aprila 1923 je zopet povila otroka in ga vrgla v bazar pri Rakovniku, kjer ga je našla Antonija Hrstnik 27. aprila 1923, plavajočega v vodi. Sodno razločeno je ugotovilo, da je novorojenček najmanj 10 ur di-

hal in da je bil otrok zaduščen. Koželjeva je pri razpravi odločno zanikala, da bi bila otroka zadušila. Sodni izvedenec dr. Travnar je izjavil, da je otrok živel 8—9 ur in da je bil zaduščen. Izključeno je, da bi bil otrok mrtev rojen.

Po daljšem govoru nadsvetnika dr. Kaiserja so se podali porotniki v posvetovalnico, iz katere so se po četrt urnem posvetovanju vrnili, na kar je prvomestnik prečital rezultat istega. Ker obtoženska dosedaj še ni bila kaznovana in ker jo je njena delodajalka opisala kot sicer pošteno in marljivo žensko sta državni pravdnik in zagovornik dr. Krejči predlagala milostno sodbo. Ob tri četrt na 7. je dr. Kaiser razglasil sodbo, s katero je bila Justina Koželj, ker ni novorojenčku nudila potrebne pomoči, obsojena na eno leto težke ječe.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Cas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psizom. diferenc. v C	Nebo, vetrovi	Padavina v mm
12. 6. 21 h	741.2	14.2	0.6	obl.	—
13. 6. 7 h	741.2	11.9	0.8	obl. v.	3.2
13. 6. 11 h	738.5	16.0	2.3	obl. s. v.	—

Za Mirno iščemo

cerkvenika in organista.

Plača: stanovanje, drva, bira, dve seči, nji, 60 mernikov žita od bira, vsa štolnina ter prispevek občine. 3529

Na večji žagi s polnojarjenikom na Gorenjskem DOBE MESTO

obratovodja, več tudi vseh popravil, 4 žagarji za samice. Reflektirale tiram le na popolnoma samostojno, dobro izvežbane moči, večje vseh popravil. — Ponudbe pod: »ZAGA 3412« na upravo »Slovenca«.

Kuharica

vešča vseh gospodinjskih del, z dobrimi spričevali, se sprejme proti dobri plači v službo k družini treh oseb. — Naslov pove upravnštvo »Slovenca«. 3530

Kateri zaseljiv mizaraki mojster s kapitalom vsaj 100.000 Din bi hotel pristopiti kot obratovodja in družabnik nekemu večjemu lesnemu industr. podjetju na deželi, združenim z lesno trgovino. — Ponudbe pod »Vpeljano podjetje št. 3481«.

Naznanilo.

Naznanja se tem potom, da bo naprodaj na JAVNI DRAŽBI dne 21. junija 1923 ob 2. uri popoldne na dvorišču gostilne HOCEVAR v Vel. Laščah št. 28: DVA POŠTNA VOZA na peresih, KOLESELJ ter skoraj popolnoma nova SPALNA OPRAVA iz trdega lesa. 3560

Odpotujem

v najkrajšem času v trgovskih zadevah v SVICO, ob kateri priliki lahko prevzamem razna naročila za Svico. — Ponudbe pod »Ljubljanski trgovec 3550« na upravnštvo »Slovenca«.

Psi - mladiči

volčje pasme, po ceni naprodaj. — OROŽNIŠKA POSTAJA POLŠNIK, pošta Sava ob južni železnici. 3564

Stanovanje zamenjam

1 soba, kabinet, kuhinja, v sredini mesta, za enako ali tudi manjše na periferiji. — Ponudbe pod »Zamena« na upravo lista.

2 moški kolesi

sta naprodaj. — Poizve se v »Mestnem domu«, pri kočijažu rešilne postaje. 3565

NAPRODAJ JE

TRAČNA ŽAGA

(Bandsäge) 700 mm rolne. — ALFRED AMANN, Tržič. 3032

Naprodaj v Trbovljah.

Radi preselitve se ugodno prodaja: krasna hiša s sadnim vrtom, nji-ve, travnika, smrekovega gozda, poleg drugih nepremičnin, 20 min. od farne cerkve. Zelo pripravno za vpokoje ali prevžikarja. — Pojasnila daje: IVAN VOZELJ, Trbovlje II, Planinska vas št. 14. 3559

MARTIN ŽURAN

SOBNI SLIKAR,

LJUBLJANA, Mestni trg št. 12, se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. — Izvršitev točna, cene zmerno. 3272

Otroški vozički

več vrst, DVO-KOLESA raznih modelov, najnovejši motorčki amer. tipa »Evans«. Velika zaloga pneumatike in delov po najnižji ceni. Sprejemamo tudi vso popravila, emajliranje in ponikanje. — F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 2661

9 VIII 105/23 3557

Dražba.

24. junija 1923 ob 9. uri se bo prodala na licu mesta v St. Vidu nad Ljubljano HISA ST. 60 s dvoriščem in gospodarskim poslopjem parc. 73/1, mera 381 m², za 250.000 K kot izključno ceno. — Pogoji so razvidni v sobi št. 33 in pri dražbi.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 5. junija 1923:

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Zelo dobro vpeljana

izdelovalnica kandičev

v prometnem mestu Slovenije, takoj prav poceni naprodaj. — Ponudbe na: NABERGOJ, Maribor, Gosposka ulica št. 36. 3548

„ZETA“

Tovarna Nahrane, Sombor, Bačka
Izdelovanje kemičnih in farmacijskih proizvodov po najnižjih dnevni cenah. Glavni zastopnik za Slovenijo ter Istro Mato Bielič, Ljubljana, Dunajska c. 33. Vzorci in ceniki vedno na razpolago. — Cene konkurenčne. 3571

Pozor!

kupujem stare OBLEKE, ČEVLJE, POHIŠTVO itd.

Grem tudi na dom. — Dramé Martin, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 29.

Mehak L E S

rezan in tesan vseh mer, hrastovino in bukovino, DRVA IN OGLJE, kupim. Ponudbe z zadnjo ceno, pod »Persoglio« na upravo »Slovenca«. 3575

SOBO

tudi nemebljovano in event. kot sostanovalec v bližini Resljeve ceste ISCEM s 1. julijem t. l. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »MIR 3549«.

Sobo

(tudi dve), meblirano, z uporabo kopalnice, najraje v vili, iščeta dva gospoda. — Ponudbe pod A. B. na upravo lista.

Hiša št. 56

v Domžalah je naprodaj. — Več pove Marija GORJANC, Kranj. 3533

Noprodaj imam:

suhe BOROVE PLOHE 50 mm okrog 25 m² in 1 vagon DROGOV za ograje. Smreka in jelka; ležeče v v Stobu. — Cena po dogovoru. — JOS. JEZERNIK, Stob-Domžale. 3512

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Očjava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30. Jože Markeš, Jesenice 54, Gorenjsko.

KLEPARJI:

Remžgar & Smerkol, Florjanska ul. 13. Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, koljarjev in krovcev v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28. Korn T., Poljanska cesta št. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarn. stroje popravlja in prenavlja Ludovik Baraga, Šelenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče št. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

SPEDIČIJSKA PODJETJA:

»Čehoslovija« d. d., Sodna ul. 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7—9.

TROGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mesni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Fran Erjavec, pri »Zlati lopatic«, Valva-zorjev trg št. 7.

ZALOGA POHIŠTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

„DIAMANT“

Pozor peki! »Diamant«, tvornice Hauser i Sobolka, Beč-Stadlau, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku a Jugoslavijo EDUARD DUZANEC, Zagreb. Skladišče Strossmayerova 10. Varnost se ponaredb v prahu ali tekočini!

POZORI!

Več otroških vozičkov, koles

z gumo, po ceni naprodaj že od 250 Din.

Ljubljana, Zvonarska ulica št. 1.

Hiša z vrtom

v Zgornji Šiški št. 44, NAPRODAJ. — Več povedo v Zgornji Šiški št. 45. 3522

Banatsko la. BLAGO

MOKA, KORUZA la. zdrava, koruza defekt za konje, PŠENICA, OVES, pšenične OTROBE, koruzni ZDROB, koruzna moka, otrobe itd. Od 5 kg naprej, ter na vreče in na vagon paritet kaka postaja v Sloveniji po najnižji dnevni ceni. Razprodaja M. BIELIC, Dunajska cesta 33 pri »Balkanu«. — Garantira se za prvovredno BANATSKO BLAGO!

Velika trgovina

na najprometnejšem, v sredini mesta Ljubljane ležečem prostoru, z obsežnim trg. lokalom, z lepim številom stalnih odjemalcev, je radi odpotovanja z vsem inventarjem TAKOJ NAPRODAJ. — Redko ugodna prilika. Potrebni kapital, ki ga je treba takoj položiti, cirka 300.000 Din. — Resne ponudbe do 25. junija t. l. pod B. B. 2 na upravnštvo »Slovenca«. 3573

SUHE GOBE

ponudite tvrdki

KMET & Co.

Ljubljana, Gosposvetska 18.

Hamburg-Amerika linija in United-Amerikan Lines Inc.

linija

Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejema potnike v južno in severno

Ameriko, izdaja točna pojasnila in

prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsak teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

I. G. Drašković, Zagreb

B. cesta pri državnem kolodvoru

Podružnice:

BEOGRAD: Balkanska ulica 25.

SUŠAK: Jovo Gj. Ivošević, Karolinska cesta 160.

SPLIT: Ante Bulić, Dioklecijanova obala 13.

GRUŽ: Ivo Lovričević.

BITOLI: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp., Bulevard Kralja

Aleksandra 187.

VEL. BEČKEREK: Dušan I. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Potnike spremlja do Hamburga družbeni uradnik.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.